

**Statistikdokumentation for
Konjunkturbarometer for serviceerhverv 2016 Måned 11**

1 Indledning

Konjunkturbarometret for serviceerhverv er en tendensundersøgelse, der giver et hurtigt og aktuelt billede af faktiske forhold og forventninger i serviceerhvervene. Statistikken er en del af EU's Business and Consumer Surveys program, som varetages af Directorate-Generale for Economic and Financial Affairs (DG ECFIN).

2 Indhold

Konjunkturbarometret måler serviceerhvervenes vurdering af udviklingen gennem de seneste tre måneder og forventninger til de kommende tre måneders udvikling. Undersøgelsen belyser den faktiske og den forventede udvikling inden for salg/omsætning, beskæftigelse, forretningssituation, salgspriser/servicetakster, produktionsbegrænsninger samt kapacitetsudnyttelse.

2.1 Indholdsbeskrivelse

Konjunkturbarometret for serviceerhverv er en tendensundersøgelse, der giver et hurtigt og aktuelt billede af faktiske forhold og forventninger i serviceerhvervene. Stikprøveundersøgelsen der ligger til grund for statistikken blev overtaget af Danmarks Statistik fra anden leverandør pr. maj 2011, og er en del af EU's Business and Consumer Surveys programme, som varetages af Directorate-Generale for Economic and Financial Affairs (DG ECFIN). Inden for rammerne af samme program udføres de månedlige konjunkturbarometerundersøgelser for Industri, Bygge- og anlægsvirksomhed, Detailhandel og Forbrugerforventninger, samt den halvårige undersøgelse Industriens investeringsforventninger.

Konjunkturbarometret giver svar på centrale konjunkturmæssige forhold inden for detailhandel. Konjunkturbarometret omfatter således en kvalitativ vurdering af udviklingen gennem de seneste tre måneder og forventninger til de kommende tre måneders udvikling. Variable er *forretningssituation, beskæftigelse, salg/omsætning, salgspriser/servicetakster, produktionsbegrænsninger* samt *kapacitetsudnyttelse*.

Spørgeskemaet er delt op i fire sektioner.

- I første sektion spørges der hvordan udviklingen vurderes at have været for firmaet over de seneste tre måneder mht. *Forretningssituation Salg/omsætning; Beskæftigelse og Salgspriser*. Der kan afkrydses en af tre svarmuligheder: *Faldende/forringet; Omtrent uændret; Stigende/forbedret*.
- I anden sektion spørges der på tilsvarende vis for de samme fire indikatorer hvordan udviklingen forventes at blive over de kommende tre måneder, inklusive tællingsmåneden.
- I tredje sektion belyses kapacitetsudnyttelsen ved at spørge om det er muligt at udvide aktiviteterne inden for de nuværende rammer, hvis efterspørgslen stiger, og i så fald med hvor mange procent.
- I fjerde sektion spørges der til øjeblikkelige produktionsbegrænsninger. Det er muligt at afkrydse *ingen begrænsninger*, eller også kan der afkrydses en eller flere produktionsbegrænsende faktorer. Mulighederne er: *Mangel på efterspørgsel, Mangel på arbejdskraft, Mangel på lokaler eller materialer/udstyr, Finansielle begrænsninger* samt *anden årsag*.

Fra 2000 op til juli 2011 udførte Danmarks Statistik uafhængigt en konjunkturbarometerundersøgelse for Serviceerhverv med et andet brancheudvalg end den nuværende og til dels med andre spørgsmål. På enkeltindikatorer er statistikken sammenlignelig over tid med den nuværende statistik. Se [statistiskdokumentation](#) for denne.

2.2 Grupperinger og klassifikationer

Brancherne i statistikken følger den danske branchenomenklatur DBO7 der stort set svarer til den internationale NACE rev.2 nomenklatur. Brancherne beskrives i [Dansk Branchekode](#)

2.3 Sektordækning

Statistikken omfatter serviceerhvervenes brancher (se under *Kilder*).

2.4 Begreber og definitioner

Konjunkturbarometer: Med analogi til meteorologiens måling af høj- og lavtryk angiver konjunkturbarometeret den øjeblikkelige konjunktursituation. Begrebet anvendes også i tysksprogede lande. På engelsk anvendes begrebet Tendency Survey, og hvad der på dansk kaldes konjunkturindikator, kaldes på engelsk Confidence indicator. Tilsvarende kaldes konjunkturbarometeret også Tillidsbarometeret af visse danske analytikere. Se også under *konjunkturindikator*.

Konjunkturindikator: Konjunktur refererer til at markedsøkonomien bevæger sig i svingninger - eller cyklusser - imellem høj- og lavkonjunktur. Højkonjunktur indebærer stigning i produktion, tømning af varelagre og øget beskæftigelse. Lavkonjunktur indebærer svigtende afsætning, øgede lagre og faldende beskæftigelse. En konjunkturindikator, er en pejling af hvor i konjunkturcyklussen økonomien aktuelt befinder sig målt ved fx omsætning, beskæftigelse eller lagerbeholdning. Se endvidere Sammensat konjunkturindikator.

Nettotal: Et indikatortotal for den belyste variabel (omsætning, beskæftigelse, priser mv.). I konjunkturbarometerundersøgelsen svarer man typisk kvalitativt om fx omsætningen forventes at falde, eller stige eller forblive uændret. Der udregnes hvor mange procent, der har svaret på hver af de tre muligheder, således at summen er 100 pct. Det kan fx være 10 pct. faldende, 35 pct. stigende og 55 pct. uændret. Antal procent som har svaret stigende minus antal procent, der har svaret faldende udgør nettotallet - i dette tilfælde 25. Bemærk at enheden pct. bortfalder. Nettotallet er enhedsløst og kan antage værdier over intervallet -100 til + 100.

Sammensat konjunkturindikator: Som navnet siger en sammensætning af konjunkturindikatorer (fx omsætning, beskæftigelse, lagerbeholdning). Der foretages en simpel gennemsnitsberegning, ved at udvalgte indikatorer lægges sammen og divideres med antal indikatorer. Ideen er at give en fælles indikator, der sammenfatter de enkelte indikatorers variationer.

Sæsonkorrektion: En sæsonkorrektion justerer data, så sæsonbestemte svingninger udjævnes over året.

2.5 Enheder

Enhederne i Konjunkturbarometeret er virksomheder bestemt ved juridisk enhed. I Danmarks Statistiks Erhvervsstatistiske Register bestemmes de juridiske enheder ved CVR-nummer.

2.6 Population

Målpopulationen for statistikken er virksomheder, som har hovedaktivet inden for serviceerhvervene, dvs. hovedgruppe 45 - 95 i Dansk Branchekode 2007 (DBO7), som svarer til det internationale NACE rev.2 klassifikationssystem.

2.7 Geografisk dækning

Danmark.

2.8 Tidsperiode

Maj 2011-

2.9 Basisperiode

Ikke relevant for denne statistik.

2.10 Måleenhed

Procent og netttotal.

2.11 Referencetid

Konjunkturbarometret spørger til udviklingen de seneste tre måneder og forventningerne til de kommende tre måneder. Referencedatoen er den første dag i tællingsmåneden.

2.12 Hyppighed

Konjunkturbarometret offentliggøres månedligt - næstsidste hverdag. Dog først i begyndelsen af januar hvad angår december-tællingen.

2.13 Indsamlingshjemmel og EU regulering

Undersøgelsen er frivillig og kræver derfor ikke indsamlingshjemmel.

Undersøgelse udarbejdes efter aftale med EU Kommissionen. Rammerne for denne type undersøgelser er beskrevet i kommissionsbeslutningen af 12 July 2006 COM (206)379, *The Joint Harmonised European Union Programme on Business and Consumer Surveys*.

2.14 Indberetningsbyrde

Der er i princippet ingen indberetningsbyrde da undersøgelsen er frivillig. Vælger man at deltage, er det meningen, at spørgeskemaet skal kunne afkrydses af en ledende person i virksomheden i løbet af et minut. Mindre virksomheder med under 10 ansatte udtrækkes ikke i stikprøven. Virksomheder med fællesadministration af flere CVR-numre inden for samme branchegruppering tilbydes at foretage fællesindberetning over kun et CVR-nummer.

2.15 Øvrige oplysninger

Se oplysninger på [emneside](#). Se EU-kommissionens [guidelines](#) der ligger til grund for konjunkturbarometerstatistikkerne.

3 Statistisk behandling

Der indsamles hver måned konjunkturbarometeroplysninger fra en stikprøve på ca. 2.950 servicevirksomheder. Der indberettes via en online blanket på Virk.dk eller på papirschema. Oplysningerne er overvejende kvalitative omkring ændringer i omsætning, beskæftigelse, priser, ordre etc. De indsamlede data opregnes fra stikprøven til den samlede population vægtet ud fra beskæftigelsesoplysninger, og fordelt på branche- og størrelsesgrupperinger. Indikatorer med sæsonmønster korrigeres herfor.

3.1 Kilder

Statistikken er spørgeskemabaseret. Det Erhvervsstatistiske register samt statistik over beskæftigelsen i detailhandlen anvendes til generering og opdatering af stikprøven af virksomheder. Undersøgelsen udføres som en panelbaseret stratificeret stikprøve på ca. 2950 virksomheder som repræsenterer omkring 61 pct. af samtlige ansatte inden for målpopulationen. Pga. frafald opdateres stikprøvepanelet en eller to gange årligt. Typisk suppleres der med 350-400 virksomheder ved disse opdateringer.

Stikprøven er stratificeret i branchegrupper og størrelsesgrupper.

Branchegrupperne er følgende:

- Landtransport; rørtransport (49)
- Skibsfart (50)
- Luftfart (51)
- Hjælpevirksomhed i forbindelse med transport (52)
- Post- og kurer-tjenester (53)
- Overnatningsfaciliteter (55)
- Restaurationsvirksomhed (56)
- Udgivervirksomhed (58)
- Telekommunikation (61)
- Computerprogrammering, konsulentbistand vedrørende informationsteknologi og lignende aktiviteter (62)
- Informationstjenester (63)
- Pengeinstitut- og finansvirksomhed, forsikring og pensionsforsikring (64)
- Forsikring, genforsikring og pensionsforsikring undtagen lovpligtig socialforsikring (65)
- Fast ejendom (68)
- Juridisk bistand, bogføring og revision (69)
- Hovedsæders virksomhed; virksomhedsrådgivning (70)
- Arkitekt- og ingeniørvirksomhed; teknisk afprøvning og analyse (71)
- Videnskabelig forskning og udvikling (72)
- Reklame og markedsanalyse (73)
- Andre liberale, videnskabelige og tekniske tjenesteydelser (74)
- Udlejning og leasing (77)
- Arbejdsformidling (78)
- Rejsebureauers og rejsearrangørers virksomhed, reservationstjenesteydelser og tjenesteydelser i forbindelse hermed (79)
- Serviceydelser i forbindelse med ejendomme samt landskabspleje (81)
- Administrationservice, kontorservice og anden forretningsservice (82)
- Kultur, sport og fritid (90-93): Kreative aktiviteter, kunst og forlystelser, Biblioteker, arkiver, museer og anden kulturel virksomhed, Lotteri- og anden spillevirksomhed, Sport, forlystelser og fritidsaktiviteter

- Organisationer og foreninger (94)
- Reparation af computere og varer til personligt brug og husholdningsbrug (95)

Enkelte hovedbranchegrupper er udeladt af undersøgelsen af metodiske og diskretionsmæssige hensyn, idet grupperne indeholder meget få virksomheder med 10 eller flere ansatte, hvilket er minimumsgrænsen for udvælgelse af respondenter. Det drejer sig om Produktion af film, video- og tv-programmer, lydoptagelser og musikudgivelser (59), Radio- og tv-virksomhed (60), Hjælpetjenester i forbindelse med finansieringsvirksomhed og forsikring (66), Dyrlæger (75), Vagt og sikkerhedstjeneste (80) og Andre personlige serviceydelser (96). Ud fra samme begrundelse er de fire grupper fra 90 til 93 er slået sammen til en stikprøvegruppe Kultur, sport og fritid (90-93). Branchegrupper der dækker offentlige virksomheder (84-88) er også udeladt.

Stikprøvens tre størrelsesgrupper er defineret ud fra antal årsværk-beskæftigede:

- Over 50 beskæftigede, målt i årsværk: Alle virksomheder, der ønsker at deltage udvælges
- 20 til 49 beskæftigede: Tilfældigt udvalg af virksomheder
- 10 til 19 beskæftigede: Tilfældigt udvalg af virksomheder

3.2 Indsamlingshyppighed

Data indsamles månedligt over de første 2-3 uger af tællingsmåneden.

3.3 Indsamlingsmetode

Data indsamles ved to metoder. Enten ved papirskema der udsendes med svarkuvert, eller der udsendes e-mail med besked om, at det er tid at logge ind på Virk.dk for at indberette på online-skema. Indberetterne tilskyndes at indberette online, og har man i en måned indberettet online, sendes der ikke papirskema i næste måned, men ovennævnte e-mailbesked.

Såfremt der ikke er indberettet rettidigt sendes der omkring den 13. i måneden en påmindelse ud pr. brev med ny indberetningsfrist til omkring den 20. i måneden

Svarprocenterne er på omkring 77 pct. Typisk indløber to tredjedele af besvarelserne før svarfristens udløb, der ligger omkring den 6. i måneden. Den resterende tredjedel af besvarelserne, der indløber i de to efterfølgende uger, medregnes i statistikken.

Vejledning i indberetning kan findes på [informationssiden](#).

3.4 Datavalidering

Fejlsøgningen af de indkomne spørgeskemaer er på grund af undersøgelsens karakter, hvor besvarelsen mestendels er simpel afkrydsning, relativ ukompliceret og består alene af en kontrol vedrørende omfanget af besvarelsen. Besvarelsene på returnerede papirskemaer scannes automatisk. Besvarelses som afvises i den automatiske scanning håndteres ved manuel indtastning. Ved Online-besvarelse tjekker indberetningssystemet Virk.dk, at alle felter er udfyldt, og advarer indberetteren hvis ikke. Visse spørgsmål kan stå ubesvaret med vilje fra indberetterens side og der foretages ikke yderligere validering.

Kompensation for bortfald er indarbejdet i opregningen, hvor det indberettede materiale opregnes så det svarer til den samlede stikprøves gennemsnit.

I statistikopgørelsen undersøges datagrundlaget for eventuelle fejl, hvis der en måned viser sig store ændringer i de overordnede totaler eller branchetotalerne. Men typisk skyldes store ændringer at flere større virksomheder ændrer vurdering i samme retning, eller at enkelte større virksomheder ikke har svaret den pågældende måned.

3.5 Databehandling

Virksomhedernes svar vægtes med deres respektive beskæftigelse målt på fuldtidsansatte. De indkomne besvarelser inden for et stratum fordeles procentmæssigt på besvarelsene *stigende*, *uændret* og *faldende* således at de summer til 100 pct. Gruppen af virksomheder inden for et stratum som ikke har svaret en given måned tildeles samme procentfordeling som gruppen af virksomheder der har svaret, og tæller altså neutralt med. (Teknisk set er der tale om en imputeringsmetode, hvor man antager at virksomhederne der ikke har svaret, ville have svaret som gennemsnittet af de andre).

Herfra opregnes stikprøvens strata til hele målpopulationen vægtet efter antal fuldtidsbeskæftigede inden for hver branchegruppering.

Konjunkturindikatoren for en given variabel beregnes som *nettotal*, dvs. differencen imellem procentandelen af virksomheder (vægtet med antal ansatte), der har svaret *stigende* og svaret *faldende*. Nettotalene siger intet om størrelsen af væksten eller tilbagegangen, men indikerer blot, at der forventes en fremgang eller tilbagegang af en overvægt af virksomheder på så mange procent som nettotallet angiver.

Sammensat konjunkturindikator: På basis af et simpelt gennemsnit af vurderingen af *faktisk salg* (seneste tre måneder) og *forventet salg* (kommende tre måneder) og *faktisk forretningssituation* (seneste tre måneder) beregnes den sammensatte konjunkturindikator, der betragtes som et nøgletal for sektorens aktuelle situation.

3.6 Korrektion

Data sæsonkorrigeres, hvor der modelmæssigt spores sæsonmønstre, men kun for de indikatorer der indgår i den sammensatte konjunkturindikator.

4 Relevans

Statistikken anvendes af brancheorganisationer, banker, politikere, offentlige myndigheder, internationale organisationer, private virksomheder og nyhedsmedier. Den omtales således hver måned i finansielt orienterede nyhedsmedier.

4.1 Brugerbehov

Konjunkturbarometret supplerer den øvrige konjunkturstatistik inden for området, og anvendes af brancheorganisationer, banker, politikere, offentlige myndigheder, internationale organisationer, private virksomheder og nyhedsmedier.

4.2 Brugertilfredshed

Der indsamles ikke oplysninger om brugertilfredshed.

4.3 Fuldstændighed af data

Konjunkturbarometrene udføres i samarbejde med EU-kommissionen, Directorate Generale Economic and Financial affairs, og følger så vidt muligt metodiske guidelines udstukket af [denne](#). Der er offentliggjort tal for alle offentliggørelsesgrupper og tidsperioder og fuldstændigheden er således 100 pct. I offentliggørelsen af data er visse brancher aggregeret til større branchegrupper, af diskreteringshensyn.

5 Præcision og pålidelighed

Der regnes med 1-2 procentpoint stikprøveusikkerhed (sampling error) på konjunkturbarometrenes indikatorantal. Der er også en systematisk usikkerhed (non-sampling error) forbundet med bortfald, hvor især større virksomheders manglende besvarelser enkelte måneder kan påvirke udviklingen fra måned til måned. Endelig er der en usikkerhed omkring respondentens grad af information om virksomhedens udvikling.

5.1 Samlet præcision

Statistikens stikprøve repræsenterer en væsentlig andel af virksomhederne inden for de valgte brancher og betragtes som repræsentativ. Generelt regnes der med 1-2 procentpoint stikprøveusikkerhed (sampling error) på konjunkturbarometrenes indikatorantal. Der er en systematisk usikkerhed (non-sampling error) forbundet med bortfaldet, der udgør ca. 23 pct. Især større virksomheders manglende besvarelser enkelte måneder kan påvirke udviklingen fra måned til måned, idet besvarelserne vægtes efter virksomhedsstørrelse. Endelig har målefejl også en væsentlig betydning i denne statistik. En ledende person i virksomheden bedes hurtigt afkrydse sin opfattelse af udviklingen de seneste tre måneder og sine forventninger til de kommende tre måneder. Disse besvarelser kan være usikre alt efter respondentens grad af information på det aktuelle tidspunkt.

5.2 Stikprøveusikkerhed

Undersøgelsens variabler er kategoriske af typen *større*, *uændret* eller *mindre*. Ved hver tælling beregnes konfidensintervallet for øvre og nedre værdier for de tre variable der indgår i den sammensatte konjunkturindikator. Konfidensintervallet varierer fra tælling til tælling, afhængig af antal besvarelser i de enkelte kategoriske svarmuligheder. Normalt er der en stikprøveusikkerhed på plus-minus 1-2 pct. på variablerne.

5.3 Anden usikkerhed

Der fejlsøges ikke systematisk. Ved stikprøveopdatering kan der indløbe få meddelelser fra virksomheder om, at de ikke tilhører den relevante branche. Imellem branchegrupper inden for populationen kan der være over-/underdækning pga. forkert eller ændret brancheregistrering.

Konjunkturbarometrene er i deres natur usikre i besvarelsene. En ledende person i virksomheden bedes hurtigt afkrydse sin opfattelse af udviklingen de seneste tre måneder og sine forventninger til de kommende tre måneder. Disse besvarelser kan være mere eller mindre usikre alt efter respondentens grad af information på det aktuelle tidspunkt.

Der er forskellige typer bortfald knyttet til konjunkturbarometrene. Dels bortfald pga. ønske om ikke at deltage i undersøgelsen. Dels bortfald pga. lukning af virksomhed. Endelig er der objektbortfald, hvor en respondent undlader at svare en given måned eller indsender besvarelsen efter opregningsdatoen (der er ikke efterfølgende revidering). Gennemsnitligt er der et objektbortfald på 23 pct. af virksomhederne i den aktuelle stikprøve. Det partielle bortfald, dvs. målt på de enkelte variabler i undersøgelsen opgøres ikke, men ligger af gode grunde over objektbortfaldet (på 23 pct.) dog ikke mere end, anslået, et par procentpoint.

5.4 Kvalitetsstyring

Danmarks Statistik følger anbefalinger vedrørende organisering og styring af kvalitet, der er givet i Adfærdskodeks for europæiske statistikker (Code of Practice, CoP) og den tilhørende implementeringsmodel Quality Assurance Framework (QAF). Læs mere om disse på [Adfærdskodeks for europæiske statistikker](#). Der er etableret en arbejdsgruppe for kvalitet og en central kvalitetssikringsfunktion, der løbende gennemfører tjek af produkter og processer.

5.5 Kvalitetssikring

Danmarks Statistik følger principperne i Adfærdskodeks for europæiske statistikker (Code of Practice, CoP) og bruger den tilhørende implementeringsmodel Quality Assurance Framework (QAF) ved implementeringen af disse principper. Dette indebærer løbende decentrale og centrale tjek af produkter og processer på baggrund af dokumentation, der følger internationale standarder. Den centrale kvalitetssikringsfunktion rapporterer til arbejdsgruppen for Kvalitet. Rapporteringen indeholder blandt andet forslag til forbedringer, som vurderes, beslutes og implementeres.

5.6 Kvalitetsvurdering

Statistikens stikprøve repræsenterer en væsentlig andel af virksomhederne inden for de valgte brancher og betragtes som repræsentativ. Generelt regnes der med 1-2 procentpoint stikprøveusikkerhed (sampling error) på konjunkturbarometrenes indikatortotal. Der også en systematisk usikkerhed (non-sampling error) forbundet med bortfald på ca. 23 pct. hvor især større virksomheders manglende besvarelser enkelte måneder kan påvirke udviklingen fra måned til måned. Endelig har målefejl også en væsentlig betydning i denne statistik. En ledende person i virksomheden bedes hurtigt afkrydse sin opfattelse af udviklingen de seneste tre måneder og sine forventninger til de kommende tre måneder. Disse besvarelser kan være usikre alt efter respondentens grad af information på det aktuelle tidspunkt.

5.7 Revisionspolitik

Danmarks Statistik foretager revisioner i offentliggjorte tal i overensstemmelse med [Danmarks Statistiks revisionspolitik](#). De fælles procedurer og principper i revisionspolitikken er for nogle statistikker suppleret med en specifik revisionspraksis.

5.8 Praksis for revisioner

I statistikken offentliggøres kun endelige tal.

6 Aktualitet og punktlighed

Næstsidste hverdag i tællingsmåneden offentliggøres resultaterne i NYT fra Danmarks Statistik og i Statistikbanken på Danmarks Statistiks hjemmeside. Processen forløber punktligt.

6.1 Udgivelsestid for foreløbige og endelige tal

Statistikken udgives konsekvent den næstsidste hverdag i tællingsmåneden, bortset fra december-resultaterne der udgives i starten af januar. Tallene revideres ikke efter den første udgivelse.

6.2 Publikationspunktlighed

Statistikken udgives altid punktligt og revideres ikke herefter.

7 Sammenlignelighed

Statistikken er udarbejdet af Danmarks Statistik siden maj 2011 og forløber som en ubrudt tidsserie. Statistikken udarbejdes i samarbejde med EU-kommissionen og historiske data før maj 2011, udarbejdet af anden leverandør, findes på [DG ECFIN's](#) hjemmeside. Fra 2000 op til juli 2011 udførte Danmarks Statistik uafhængigt en konjunkturbarometerundersøgelse for Serviceerhverv med et andet brancheudvalg end den nuværende og til dels med andre spørgsmål.

7.1 International sammenlignelighed

Statistikken udarbejdes i samarbejde med EU-kommissionen, og samme statistik udarbejdes i øvrige EU-lande også. Se hjemmesiden for [DG ECFIN](#).

7.2 Sammenlignelighed over tid

Spørgeskemaundersøgelsen for Konjunkturbarometer for serviceerhverv i sin nuværende udformning blev påbegyndt i maj 2011 i Danmarks Statistik. Ved hjælp af historisk data fra EU's Business and Consumer Surveys programme, som varetages af Directorate-Generale for Economic and Financial Affairs (DG ECFIN), er det muligt at sammenligne data over længere tid.

Fra 2000 op til juli 2011 udførte Danmarks Statistik uafhængigt en konjunkturbarometerundersøgelse for Serviceerhverv med et andet brancheudvalg end den nuværende og til dels med andre spørgsmål. På enkeltindikatorer er statistikken sammenlignelig over tid med den nuværende statistik. Se [statikdokumentation](#) for denne.

Pr marts 2013 er spørgeskemaet ændret med hensyn til spørgsmål om produktionsbegrænsninger, hvor svar-rækkefølgen er ændret, således at svarmuligheden "ingen begrænsninger" nu ligger sidst og ikke først. Det har ikke givet anledning til databrud.

Fra og med september 2014 er formuleringen af spørgsmålene i spørgeskemaet ændret for at være i fuld harmoni med DG ECFIN's [guidelines](#). Tidligere var spørgsmålene af typen "Hvordan vurderer du, at udviklingen (fx mht. omsætning) i maj-juli har været for virksomheden sammenlignet med februar-april? Sæt kryds i enten *mindre*; *uændret* eller *større*". Nu sammenlignes der ikke længere imellem to 3-månedersperioder. I stedet spørges der: "Hvordan vurderer du, at udviklingen har været for virksomheden over de seneste 3 måneder (juni-august 2014)? Sæt kryds i enten *faldende*; *uændret* eller *stigende*." Ændringerne menes ikke at have indflydelse på resultaterne og der er ikke sporet databrud.

7.3 Sammenhæng med anden statistik

Konjunkturbarometret for serviceerhvervene supplerer den øvrige konjunkturstatistik inden for servicesektoren. Endvidere er konjunkturbarometret for serviceerhverv sammenligneligt med konjunkturbarometrene for hhv. industri, detailhandel samt bygge og anlæg. Fra 2000 op til juli 2011 udførte Danmarks Statistik uafhængigt en konjunkturbarometerundersøgelse for Serviceerhverv med et andet brancheudvalg end den nuværende og til dels med andre spørgsmål. På enkeltindikatorer er statistikken sammenlignelig over tid med den nuværende statistik. Se [statistikdokumentation](#) for denne.

7.4 Intern konsistens

Der er konsistens i undersøgelsens datasæt.

8 Tilgængelighed

Der foregår løbende elektronisk publicering på Danmarks Statistiks hjemmeside. Nøgleindikatorer publiceres i det månedlige nyhedsbrev [NYT fra Danmarks Statistik](#) og i [Statistikbanken](#), hvor data præsenteres på et detaljeret niveau. Statistikkens emneside findes [her](#). Endelig publiceres data også på hjemmesiden tilhørende samarbejdspartneren i EU-kommissionen, [Directorate Generale Economic and Financial affairs \(DG ECFIN\)](#).

8.1 Udgivelseskalender

Udgivelsestidspunktet fremgår af udgivelseskalenderen. Datoen bekræftes i ugerne forinden.

8.2 Udgivelseskalender - adgang

Udgivelseskalenderen kan findes på følgende link: [Udgivelseskalender](#).

8.3 Udgivelsespolitik - brugeroplysning

Statistikker offentliggøres altid kl. 09:00 på dagen, der er annonceret i udgivelseskalender. Ingen uden for Danmarks Statistik ser statistikken før offentliggørelsestidspunktet. Temapublikationer mv. kan offentliggøres på andre tidspunkter af dagen. Rigsstatistikeren kan beslutte, at sådanne publikationer kan udleveres før udgivelsestidspunktet, fx til interessenter og pressen.

8.4 NYT/Pressemeddelelse

[Nyt fra Danmarks Statistik](#) udkommer månedligt den næstsidste hverdag, bortset fra december-tællingen hvor udgivelsen sker i begyndelsen af januar.

8.5 Publikationer

På basis af konjunkturindikatorerne for de enkelte variable, beregnes der månedligt data til den grafiske fremstilling [Konjunkturcyklus](#), der fokuserer på konjunkturenes cykliske bevægelse imellem opsving og nedgang.

8.6 Statistikbanken

Data publiceres på detaljeret niveau i [Statistikbanken](#), i tabellerne KBS1, KBS2, KBS3 og KBS4.

8.7 Adgang til mikrodata

Forskere og andre analytikere kan via Kundeservice købe sig adgang til mikrodata, via DSTs forskningsservice, der i så fald af-identificeres og således fremstår anonymiseret.

8.8 Anden tilgængelighed

Resultatet af månedens undersøgelse sendes til samarbejdspartneren i EU-kommissionen, Directorate Generale Economic and Financial affairs (DG ECFIN), og publiceres på deres [hjemmeside](#).

8.9 Diskretioneringspolitik

Statistikken følger DST's [datafortrolighedspolitik](#).

8.10 Diskretionering og databehandling

Grundlæggende foretages der diskretionering i offentliggørelsen af målingsresultaterne ved at sikre at visse brancher med ganske få og store virksomheder aggregeres til bredere branchegrupperinger, hvor enkeltvirksomheder ikke kan identificeres.

Ud over denne grundlæggende diskretionering foretages der ikke yderligere diskretionering. Til gengæld vil det heller ikke kunne oplyses, hvor mange virksomheder der rent faktisk har svaret en given måned inden for en given branchegruppering.

8.11 Reference til metodedokumenter

Se EU-kommissionens [metodepapirer](#) der ligger til grund for konjunkturbarometerstatistikkerne. Der er udarbejdet skriftlig dokumentation af statistikkens variable i TIMES.

8.12 Dokumentation af kvalitetssikring

Resultater fra vurdering af beskrivelse af produkter og udvalgte processer foreligger i deltageret form for hver statistik samt summarisk i rapporter til arbejdsgruppen for kvalitet.

9 Administrative oplysninger

Administrativt er statistikken placeret i kontoret Konjunkturstatistik. Den statistikansvarlige er Erik Slentø, tlf. 39 17 30 88, e-mail: esl@dst.dk

9.1 Organisation

Danmarks Statistik

9.2 Kontor, afdeling

Konjunkturstatistik, Erhvervsstatistik.

9.3 Kontaktpersonens navn

Erik Slentø

9.4 Kontaktpersonens funktion

Statistikansvarlig

9.5 Adresse

Sejrøgade 11, 2100 København Ø

9.6 E-mailadresse

esl@dst.dk

9.7 Telefonnummer

39 17 30 88

9.8 Faxnummer

39 17 39 99